

Megjelenik minden héten négyszer: t. i. a' Jelenkor vasárnap, kedden és csütörtökön; a' Társalkodó pedig pénteken, mindegyik minden izben egyegy iven. Előfizetheti helyben a' szerkesztő 's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egybeitt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívánatos példányok iránt csupan a' bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a' megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hirdetés főlvetetik 's pontosan és jutányosan közöltetik.

FOGLALAT. Magyarország és Erdély. (Mi lesz belőlünk magyarokból? Széchenyi István; Országgyűlési megállapodások april 3kától 8kug; k. k. leirat az országgy. berekesztési határidő iránt; törvényjavaslat a' részek valódi viszszaesztatása, Magyar- és Erdélyország egyesítése, a' közlekedési tárgyak iránti teendők 's a' nádori méltósághoz kötött hivatalok iránt, pesti események april 9kén; jász-kun kerületi követ-viszshívó és választó népgyűlés.)

Külföld. (Ausztria, Lombardia, és Sardinia.)
Értesítő.

MAGYARORSZÁG és ERDELY.

Pozsony, mart. 27én 1848.

Mi lesz belőlünk Magyarokból?

Ezt tudakolá tölem néhány nappal ezelőtt bizonyos régi barátom; ki politikai eljárásom modorában osztozik, hoszszu évek során ernyedetlen részt vett azon hangyamunkában, melly közt én vénültem meg!

Mi lenne belőlünk egyéb — így választam derű' lélekkel — mint dicső nemzet, melly hamvaiból kiemelkedve, mikor egész Európa bomladozik, az emberiség díszére úgy fog állni most a' rend, béke és szabadság fölött őrt, valamint hajdanta a' keresztynségnek volt védőfala.

Hoszszu halálos álom után ime új, eddig alig, vagy sejtelenként csak később időkben reménylett, gyönyörű reggel tünt fel oly sokáig ellaposott hazánk fölött. — Bátorabbak, merészebbek, kikkel magasb láthatatlan hatalmak látszatnak szoros szövetségben lenni, rövid napok alatt oly alapra fektették hazánk jövőjét, mellyet — tisztelet, becsület, de igazság is — velem együtt mi hangyamunkások tán soha, vagy csak generációk után lettünk volna képesek megalakítani, 's melly alapon bizonyosan felvirul, 's pedig hamarabb, mint magunk is gondolnók, fajtánk, ha nem vagyunk saját magunk ellen hűtlenek, és ha nem döfjük saját magunk a' megsemmisítő gyilkot keblünkbe!

Azelőtt olyasokkal, kik nem bírták felfogni vágyainkat, volt dolgunk; most egyedül saját viszállkodásunk okozhat bajt. — Ámde kérdelem, nincs é kezünkben ennek elejét venni? Én azt mondom: igen, ez tökéletesen kezünkben van; minthogy ennekutána nem fog Magyarország Ausztriának többé félreismeret, eléggé soha nem méltatott gyarmata lenni, de mint önálló ország, melly saját tengelye körül forog — 's így állunk szövetségbe, úgy leszen integrans része a' közbirodalomnak.

Régi időkben ugyan, mikor rólunk azt mondák, és tán nem egészen alaptalanul: jugi impatiens, libertatis incapax, — azon időkben igaz, saját magunk halálos csorbákat ütötünk vérünkön, mint legdühösb ellenségeink. Mindegyik első akart lenni; parancsolni felette sok, engedelmeskedni igen kevés tudott; 's elmésen mondá fajtánkról, mélységes esze által híressé lett lady Montaigne: Ej be lelkes nép, a' legdicsőbbre emelkedhet, — csak az baja, hogy vezért, elsőt, fejedelmet bár hányat volna képes de hajlandó is kiállítani sorából; ámde alvezért, második, harmadik 'stb. embert, alattvalót nem bír találni elég számban fia közt.

Már ha e' régi hajlamunkat, hogy mindig csak első akarunk lenni — mi egyébiránt magában nem bűn, sőt erény, mert nem ritkán legnemesb aemulationak kutféje — nem bírnak fékezni, most, midőn szeplőtelen polgári erény 's kimerithetlen önmegtágadás a' főkellék: akkor igaz, olly bizonyosan indulunk vesztünk elébe, mint magát irányoztatni nem engedő birkanyáj is okvetlen vesz égő akolban.

De ugyan kérdelem, nincs é bennünk elég hazafiság és elégséges ügyszeretet alárendelni 's pedig édes örömet magunkat a' közjőért, bárkire esett is vala a' vezérség? — Én azt hiszem — mert magam után itélek másokról — a' nagy szám úgy van lelkesítve, hogy veszni akarna inkább, mint szánakozásra méltó személyességek, vagy saját érdek és hiúság miatt veszélybe bonyolítani a' szerett hazát!

Elleneink azt mondják, csak szájban és egyedül agitációban vagyunk mi magyarok erősek: ám mutassuk meg, mennyire rágalmaznak, 's hogy, míg egész Európa bomladozik; 's nemegy trón vala dőlőfélben, mi nemcsak nem vagyunk rendbontók, vagy épen a' fejedelem hűtlenei, de mi alkotjuk a' trón legbiztosb támaszát, midőn az igazi szabadságnak is mi szolgálunk alapul.

Mi magyarok a' jelen európaiközátalakulásnak nevezetes időszakában megbecsülhetlen két előnynyel bírnak, nem egy népcsalád fölött. Legelsőben is, hogy mi magyarok már bírnak alkotmányos alappal, midőn más országoknak ezt még keresniök kell; 's aztán, hogy mi már megszoktuk az alkotmányos formákban mozogást, midőn másoknak ebben még okulniök kell — 's hogy mi ekép forradalmi veszélyek nélkül érhetünk czélt, míg alkotmánytalan népek olly sina uton tán a'

lig rázhatják magokról le az önkénynek hervasztó bilincseit!

'S lám szorosan alkotmányos formákban mozogva, miután minden pártviszály megszűnt, 's magyar őszintén szorítja a' magyarnak kezét, rövid idő alatt milly óriási léptekkel haladtunk legtokéletesb kifejlésünk felé!

Meg van alapítva a' magyar felelős kormány; a' honnak milliöji bevéve az alkotvány sáncaiba, 's olly kedvezésekben részesítve, mik lehetetlen, hogy az égi hatalmak rokonszenvét a' magyar fajnak meg ne nyerjék; mert emberségesen meg van érdemelve, és e' mellett évenkénti országgyűlés Budapesten, lehető legtágabb alapra állítva, — saját szabadság és ekkép szabad vitatkozás, ezen egyedüli biztos antidotuma minden subversiv hajlamnak.

Kérdelem, ki ne örülne olly kifejlésnek, és ki volna olly körülmények közt elég kaján, elfelejteni azon kötelességet, mellyel minden ember, de kivált a' magyar tartozik honához; kivált a' magyar, mondom, mert nekünk Magyarországon kívül széles e' világon nincs hazánk!

Számtalan ugyan fájdalommal érint az áldozatok tömege, mellyeket az országnek aránysúlyba tétele végett a' haza oltárára vinni kénytelen volt. Ámde bizza magát és sorát a' háladatos nemzet igazságszeretetre, de munkáljon egyuttal azon is, miszerint a' nemzet gyarapodásnak is indulhasson, minthogy a' szegénység közt sanyalódó ígérhet ugyan sokat is, de még kevesetsem adhat. — És aztán, csak gyermeki velő gondolhatta azt egy pillanatig is, miszerint gyarmati állásból nemzeti létre minden nagyobb áldozat nélkül kibontakozni lehessen.

Meg kell barátkoznunk vesztéseinkkel. Az ember nemcsak kenyérből él. A' léleknek is megvannak örömei — és ezek a' tartósabbak — mik közt az öntudat, „szabad és virulásnak induló nemzet tagja lenni,“ nem utolsó, sőt tán minden becsületes férfiu kéjeknek legfőbbike!

Sokan azt mondják: koczkaikéknak köszönhetjük legutóbbi alkotványos kifejlésünket. Ezt én nem vizsgálom; de arra figyelek: a' nyert kinszet vajjon mikép lehet úgy rendezni, miszerint ne csak mi magyarok, de szomszédaink se jöjjenek az igen nagy közöröm és szinte váratlan meglepetés következtében bármilly zavarba.

Ennek elérésére, minthogy a' régi rendet elhagyván, valóban kigázolhatlan zavarba keveredünk, ha új rendbe hováhamarabb nem alakulunk, mindenekelőtt szükséges, hogy mindenki legfőképp magára vigyázzon; mert ha mindenki, vagy csak nagyobb szám is maga esze szerint akarja a' dolgokat rendezni, akkor olly bizonyos a' zavar, mintha szántszándékosan bontatnék meg a' rend!

Mikor gálya sziklák és zátonyok közt viharokkal küzd, akkor, ha több egyed irányoz, mint egy vagy néhány kevés, akkor okvetlen elsüllyedés a' végeredmény.

Mi magyarok körülbelül e' helyzetben vagyunk, ne csaljuk e' tekintetben magunkat. — Századokig mozdulatlan pangásban sanylettünk, most egyszerre felkap minket egy kedvező szélvész, mármár mutatkozik előttünk a' közszabadsági kikötő. Istenért, tartsunk rendet, azaz: tanuljunk engedelmeskedni, magunkat alávetni, mert másképp, mikor már minden meg volna nyerve, legotrombábbul a' part szélén szenvedünk hajótörést.

Mi csekély személyemet illeti, im ez lesz most eljárásom! Ó felségetörvényes fejedelmünk — és minden, mi nem tőle veszi eredetét, most csak átkot hozhat hazánkra — gróf Batthyányi Lajost azzal bizza meg, képezne magyar miniszteriumot. Gr. Batthyányi Lajos többek közt engem is kizemelt, és én téova nélkül elfogadtam. És tán nagy ravágyásból? Bizony nem! Minthogy engem soha nem indított politikában egyéb, mint ügyszeretet és fajtámhozi hűség; hanem azért fogadtam el a' rám szánt terhet, mert régi imám az: oh isten ne hagyj veszni puha ágyban vagy meleg kályha mögött, de ha csak lehet, honunkat szolgálva „hámban!“

Én szerett nádorunknak, mint a' felség képviseelőjének és a' magyar miniszteriumnak, mellyet én nem tekinthetek egyébnek, mint a' nemzet és a' fejedelem bizodalmi emanatiójának, netaláni észrevételeimet mindig férfiasan előadván, téova nélkül fogok engedelmeskedni. — Egyébkint a' justum et tenacem propositi virum-ként habár felbomlik is az egész világ, és engem féregként elzuz, míg gondolkozni képes leszek, megtartandom lelki szabadságomat; valamint a' nemzet is, kénye, esze, belátása szerint jövő országgyűlés alkalmával vagy tovább is megajándékozza a' mostani miniszteriumot bizalmával, vagy alkalmasbval pótolandja azt; — ámde addig is, reméllem, a' mostanit őszintén és teljes eréllyel fogja pártolni; mert ha a' nagy szám azt elő nem segíti

vagy épen akadályokat gördít utjába, akkor azt zsbbasztva, saját magát is okvetlen rontja meg.

Én bálványzom a' szabadságot, 's nem mint sok más, és sokszor a' nélkül, hogy észrevenné, egyedül saját maga számára, de minden embertársamra nézve.

A' szabadságot azonban sok, kivált ollyas, ki ahoz még nem szokott, abban keresi, hogy mindenki vagy legalább saját maga: mind azt tehessen, mi neki tetszik, mire épen kedve csoszszan.

Én épen megfordítva, azon okból, mert a' szabadságot rám nézve úgy meg akarom öni, mint másokra is terjeszteni, a' rendnek és ekkép ránk nézve az alkotványos formáknak vagyok elhatározott barátja, pártolója, ha kell, bajnoka; rend azonban másképp nem keletkezhetik, hanem csak úgy, hogy ha a' felelős miniszterium szavára hallgat most e' honban mindenki, és annak útját senki nemcsak nem állja, de épen úgy okakodik minden hivatalan beléavatkozástól, mint bármilly csekélységben is fölibe emelkedéstől! —

Most hazánkban igazi baj csak az által keletkezhetik, ha a' fennálló miniszterium szava elhangzik. Új rendnek kell keletkezni. Sok érdeke meg van sértve. Számtalan egyed hely és kenyér nélkül teng. — Mind ezt rendezni, mind erről provideálni kell. Ugyde ehez idő szükséges, 's mindenek fölött egybehangzó concentricus működés.

Kiki tehát állja saját helyét becsületesen 's önmegtágadás-sal; ne adjon minden criticának hitelt: de inkább gondolja magát belé azon roppant nehézségekbe, mellyeket legyőzni kell. — Én mindenjót remélek, és csak azon egyet sajnálom, hogy engem is ministerré neveztek, mert e' szerint sok azt fogja mondani: Cicero pro domokent könnyű nekem beszélni; holott én inkább példál szerettem volna arra szolgálni — azonban ennek is alkalmasint szaporán megjön ideje — hogy közlegény-sorban állni és kiüntetés nélkül gyakorlani polgári erényt, néha szintolly magasztos állás és szintolly szent kötelesség mint állni a' dolgok élén! S z e c h e n y i I s t v á n. (P. H.)
O R S Z Á G G Y Ű L É S.

Pozsony april 3án. A' municipium kérdése fölött folyt a' vita ma is, legelőbb Széchenyi emelt szót a' régihez ragaszkodását a' körülmények korszerűségének tulajdonitván, megvallá, hogy soha úgy meghatva nem volt, mint Kossuthnak tegnapi beszéde által, miből megtanulá, miként a' megyerendszert alkotványunkban föntartani multhatlanul szükséges, de az általa tervezett népképviseleten nyugvó megyét még most, — bár elvileg helyesli — életbeléptetni nem véli tenácsosnak. Pázmándy is föl hagyott mostanra centralisáló eszméjével, ámbár szilárd meggyőződését jelenté ki az iránt, miként a' jövő törvényhozás belátja, hogy felelős kormány municipális rendszerrel meg nem állhat, 's a' nemzetiség is csak centralisatio által védethetik meg. K o s s u t h megint a' leglángolóbb ékesszólással védte a' megyét, szükségesnek tartván, hogy a' jelen országgyűlésen hozott törvények végrehajtása biztosításul népképviseletre basiroztassék, különben a' nemesség vagyon- és személyileg veszve van, e' képviselőkből álló megyegyűlések terjesztendik a' nemzetiséget is, mert annak meg annyi tüzhelyei lesznek, míg a' centralis miniszteri zárt parancs a' közönség előtt ismételten levén a' nemzetiséget sem képes igazán terjeszteni. E' vitánsokan annyira fejöket veszték, hogy azt sem tudják, hányadán vannak, főképp a' spectabilis politika nem emésztheti meg, hogy a' kutyabőrös ivadék ne perorálhasson, ne voksoljon a' megye gyűlésein, egy némelly plane a' kis nemességet depravatio alól emancipáltul dicsérettel aristokratikus lelkesedésében, pedig megyéje nemességét, többször fordulván köztük meg, azon dicséretes oldalról igen jól ismerjük, hogy eladja magát: azért ül nyakukon aztán a' vásárló zsarnokul. Emlegettek holmi perfidiát is, azon drága kortések ellen, kik az illetőket ide küldötték. Az egészből az tünt ki, hogy sokan bőrüket féltették. — Iszonyatos lehet az a' népképviselet, hogy tőle minden tősgyökere nem embernek annyira borsózik a' háza, de még némellyeknek bőre is igen kényes ám! A' manó látta! a' képviseleti országgyűlésre örömet elhalasztanak az ügyet, csak hogy maradhassanak addig a' mostani amabilis confusióban, ok tudják miért, no hisz „drágán fizeték meg a' jelen elhárítás árát.“ Batthyány miniszter-elnök, látván két collegáját ellenkező értelemben, felhívá a' táblát, hogy valami közvetítő módru gondoskodjanak, mert különben a' miniszteriumnak másként kell alakulnia. És ez intésre megszünteték a' vita, zárt tanácskozványt tartván ma este a' dolog kiegyenlítése iránt. — Ugy hallom, a' miniszterium csakugyan talált olly módot, mellyben mindenki megnyugovék. — Az ide csatolt 2 kir. leirat is ma olvastatott föl. Tehát 10én vége az országgyűlésnek! és

beáll az új kor intézvényeivel, mikhez szokni alkalmasint sok egyediségnek igen bajosan esik. — Tegnap Kossuth tiszteletére egész zászlóalj csallóközi parasztság jelent meg: mondják Kossuth igen meghatólag beszélt hozzájuk, persze népszerű nyelven, hogy megértessék. Ugyancsak tegnap a nemzeti őrsereg tábori istentiszteleten volt, roppant nézőség jelenlétében. — Bécsből lelerándul egy két német fiatal, kik a szabadsági harcban szerepeltek, és kik itten az ifjuság által előzékenybarátsággal fogadtak.

Pozsony. 1848. ápril 5én. Tegnap egy esomó folyamodvány, ezek közt a' famosus ügyvédi reformot sürgető is fölemlítettén az illető miniszterhez utasított. Zágráb város latin levélben tudatá, miként követeit viszszahívja: különös logikával bírhat az érdemes város, addig itt kelle ülni követeinek, míg szavazattal nem bírtak, — most pedig változva a' körülmények „deficiente eorumdem provincia“ — haza kell menniök, nehogy szavazhassanak. Turmező, dogok jelen folyamának örvendvén, megelégszik az országgyűlés tetteivel, sőt segítségét is jó és balsorsban egyiránt följánlja. Együttal Jozipovics felszólítja Horvátország követét: adjon fevilágosítást azon illy választványról, mely Bécsset megjárta, 's miután nincs tartományi gyűlés, kinek megbízásából? Ugy hallá — ugymond, miként Kollowrat néhány embert Horvátországba küldött, hogy revolutiót csináljanak. Bunjik erre válaszul adá, hogy az egész dologru hivatalos tudomása nincsen. — Majd aztán a' népképviselőt iránti főrendi választárgyaltatott. — Deák jeles capacitálása után meghagyatván qualificationul a' 1/4 telek, a' főrendek 1/2 helyes kívánása elvetetett; szinte ez történt azon javaslattal, hogy a' követelek napi díjt vagy legalább szállásbért ne huzzanak. —

A' megye ideiglenes rendezésére a' tegnapi zárt tanácskozvány csakugyan kovácsolt egy törvényjavaslatot, mely a' legszélsőbb véleményeknek is engedni látszik, de más részről lényegére olyan forma, hogy inter duos luctantes, tertius gaudet. Tehát sem centralisatio, sem eddigi közgyűlés, hanem vegyes bizottság adminisztrálja jövő törvényhozás a' megyét. A' siralmas táblabírói politika kapott a' javaslaton, csak hogy valamiképen kigázolhatott a' hinarból, azon hitben, hogy börtét is, a' megyét is megmenté. Aligha nem eslatkozottanak! —

„A tanácskozási nyelv Magyarországnak magyar, a' kapcsolót részek pedig szabályaik következtében is anyanyelvöket használhatják a' megye gyűlésén!“ — Egyetlen „is“ szó annyira megretenté Bunjikot, hogy ki előbb a' javaslatnak szívéből örvendett, most mivel él ni akar, az „is“ be egyezni nem mert. —

Ezen átvesse a' görög vallásuak viszonyát szabályzó két rendbeli törvényjavaslat tárgyalatott: de megállapodás nem történhetett. A' vallási viszonyosság kimondásával alkalmat von Sárányba konybéli apát fölkérni Kossuthot, hogy majd a' katholicusoknak e' részben előterjesztendő kívánatát is vegye pártolás alá. Kossuth szívesen ajánkozott erre, 's ha tán, — mi iránt meglepőleg sok levelet kapott a' kisebb clerustól, — a' nőtlenység megszüntetését is kívánák a' törvényhozástól, örömet igéri közremunkáló szavát. — E' nyilatkozat kissé mehökkentő volt, de apatur nem zavartott meg, sőt előszámítá, mik egyháza kívánatai, melyeket a' viszonyosság alapján a' háztól méltán követelhetnek, u. m. zsinatozás, külföldi alapi ványaik használhatása, úgy mint a' protestans atyafiakra nézve szabad. Az egyházfők szabad választása, 's általán az egyháznak a' nyomasztó pártfogás alóli fölmentése. — Ezek mind igen igazságos kívánatok, de azt nem szeretjük, hogy a' katholicus egyház nevében kéretnek, midőn pedig egyedül a' clerus számára értik az illetők. Tessék a' papságnak — megnevezni igaz nevében a' dolgot! — vagy hát hivatkozni a' végül ám aztán rossz néven, ha a' gyámság alól szabadulni vágyva protestans szabadságot követelnek vallási ügyekben. Méltányos, hogy befolyása ne csupán a' papságnak legyen: így áll aztán a' viszonyosság. Ma Széchenyi a' közlekedés iránt nyújtott be egymiszterialis törvényjavaslatot, majd Beöthy adá be megbízó levelét Bihar követének választatva meg. Az aggbajnok szünni alig tudó éljenzéssel fogadtatott. Valamint Wessely Miklós is, midőn ülésközben a' nők karzatán megjelent. Szentkirályi a' jelen országgyűlésen alkotott törvényezikkek sorozatára nézve tön javaslatot. Balogh Kornél pedig küldöji hálját fejezve ki az országgyűlés iránt, egyttal követelék nevében, hogy Metternich, Apponyi, Zsedényi megbüntetessenek. Ez éljen rivalgásokkal fogadott kívánat keményen fölkaroltatott, miglen Deák Ferencz azon megjegyzésére, miszerint minden politikai fogoly szabadon bocsátatása iránt fölirtak — a' kegyelmelzést ama bünösökre is kiterjesztve lenni látván, fölgyagtak a' további sürgetéssel, jövőre azonban nem értvén a' bünbocsátatot.

Békesmegye Nagybánya Kossuthnak hálát nyilatkozat, amaz emlékiratában, imez polgárlevéllel. E' megemlékezés, méltánylás fölívá a' megüszített, hogy nyilatkozzék, — rövid köszönete igen megható 's elzékenyítő volt.

E' kedves jelenetek után a' görög vallásuak iránti tör-

vényjavaslatok kerültek szőnyegre. — Ábban, az áttérők közül ki legyen a' templom? sokáig nem tudtak megegyezni. Egyik, hogy a' vallásban megmaradtaké legyen, másik, hogy a' többség kártalanítás mellett magával vigye, — akará: végre is a' két vélemény egy egészre öntetett, mint a' törvényjavaslatból is látható. —

A' kapcsolót részekbe küldendő táblai nyilatkozat felolvasatott, melyben a' horvátok nemzetisége és municipalitása biztosították. —

Bathányi fölívá a' táblát, nyilatkozzék, vajjon az urbéri terhek megszüntetéséről szóló törvény alatt értetnek e' a' szölök is? Na, bezzeg történet expectoratio! keserű emlékében annak, hogy egy még a' gombaszédre is kiterjeszkedő törvényjavaslat elnökileg eltépett, cum infamia — mint megjegyzék. — Néhány kapott volna az alkalmon, hogy az a' dötöböl is megmentsen valamit. Azonban nagy fájdalomra a' tábla ugy vélekedett, hogy többé sem részletes törvényalkotásnak nem látsza szükségét: az előfordulhat balmagyarázatok ellen van bíróság, ez az általános törvény szerint is elítélheti a' dolgokat. — Ezzel az üléssnek vége lön, — de még országos ülésben is kihirdetették az eddigi megállapodások. — A' népképviselői törvényt a' főrendek is elfogadták. Este vegyes ülés tartatott a' felirások pecsétlése végett. —

Ugy hallám, hogy ministereink még az éjjel Bécsbe rándulnak föl: mi végett? ha csak az olaszországi dolgok miatt pénzt és katonát nem kérnek?!.. Magán-tudósítások nyomán Velence ma lődötetett, még pedig, ha igaz, angol segítség által. Pozsonyban a' röpiratok egymást érik, említést azonban Székely József barátomén kívül alig érdemelnek: többnyire üresnél is üresebbek. Székelyé azonban szól a' centralisatio mellett határozottan és bátran. Hangjászteretjük, bár elvében nem osztozunk.

Pozsony, ápril 6án. Majd az egész napot ülésezéssel huztuk ki: mert közel levén az országgyűlés vége, sietni kelle a' tárgyakkal. Ezt többen megmondhatnák, kik szólnak, hogy szólnak, pedig fölshóllásuk csak akadály. Az országgyűlés e' végórúban mind jobban jobban meggyőződik az ember arról, hogy jelen elemekkel haladni nem lehet, a' táblabírói politika lekopni sehogy sem akar. — Ma a' közlekedési miniszter egy tervet nyújtott be teendőiről, melyek létesítésére fölhatalmazni kívánta az összes miniszteriumot — hogy 10 millió erejei; pénzalapot teremtsen elő. — No, nem kelle több, bizonyos emberek minden áron ki akarják tüntetni, hogy még a' finanziahozis értenek, pedig dehogyan értenek! — Deák Ferencz oly hatalmas beszédet mondott teendőink fölül, hogy a' táblabírói ellenzéki viselkedés csak elámult saját parányiságán. — Azt hívé az ember, hogy e' beszéd után csak hallgatni fognak — az avatlatlanok. Világ kincseért sem! egy valaki plane azt is dicsőségnek hiszi, ha úgy gondolom, azt hiszem, megmondom hogyan élte hoszasz fecsegést szeged Deák ellenében! O gyarlóság! — Egyébiránt ez egyben a' tábla mitsem végeztetett. Így voltunk a' szölök iránti vitával is: melyeket az urbéri megszünt hasznvételek közé nem akarnak érteni. Horvátország iránt az idecsatolt határozat ma hiteltetett meg. És Bunjik még e' loyális nyilatkozat olvasásakor is régi gáncoskodó „kapcsolót részek“ emlegetésével nőtáját hordogató elő. — Denique Horvátországot az isten sem elégíthetki. — A' tisztújítás jövő országgyűlésig fölfüggesztetett. Ennél okosabb nem is történhetett a' megyében! — Ennyiből áll napi történetünk.

Pozsony, ápril 7én. Végre sok huzavonaután nagy bajjal megajánlák az összes miniszteriumnak, hogy a' közlekedési osztály számára tíz milliónyi alapot kölcsön utján az ország biztosítása mellett teremthessen elő. E' sommából 8 millió vasutakra, 2 millió vízszabályozásra fog fordítatni. Az ország fővárosából hat vasutonal sugárzik ki majd, fölgyelem alá a' haza sympathiáját bíró pesti úmei esvén. — A' katholicusok is nyujtának be egy petitiót, melyet íme idezártan közlünk. Deák javaslatára e' petitió conferentiába vitetett. Házmán küldőinek azon forró kívánságát adá elő, miszerint Buda Pesttel egyesítendő Budapest név alatt. Iránta az illető miniszterium megbízatást kapott. Pestv. köv. Károlyi esodálkozott nagy esodálkozással, hogy ő a' dolgról mitsem tudott! Mi ezen nem esodálkozunk.

Józsefnádor érdemeinek beczikketése és István megválasztása iránti törvényjavaslatok ma olvastattak föl. A' lovasz-mesteri felszólításra magyarázó határozat hozatott aziránt, hogy az országgyűlési szállásokra nézve az év a' rendes kalendárium, nem pedig a' helybeli szokás nyomán számítandó. Illósy János és Balajthy Vendel jászkon követekül majelentkeztek a' táblánál először. — A' törvények előbeszédét is felolvasta már Szentkirályi. — Deák indítványát következettében a' törvények összeszedésére egy a' jegyzők's néhány alsó táblai tagból álló választvány neveztetett ki. — Az országgyűlés, hogy ő felsége vasárnap biztosan jöhessen megerősítés végett — holnap egész nap szakadatlanul tartatik. István nádor kir. helytartó levén, a' miniszterium felszólítására, azon hivatalairól, melyek miniszteri felügyelés alá esnek, lemondott az időig, míg ő felsége a' király körünkben lakni nem fog. E' szerint a' pest-

megyei helyettes és jászunkerületi főkapitány főispáni ranggal bírva a' felső táblán ülés és szavazattal láttatnak el. Esti ülésben Kossuth is (Bécsből viszszakezvéen) megjelent, szokás szerint kitörő lelkesedéssel fogadtatván. Ma d a r á s z kérdést intézett a' miniszteriumhoz, hogy Franciaország iránt minő állást vőnek, melyre K o s s u t h nem hivatalosan ugyan de positive kijelenté, hogy a' francia köztársaság nemcsak Magyarország, de Ausztria részéről is megismértetett, mert Franciaország követe le D u p e, ki inas és szobaleány nélkül republicanusi egyszerűségében második helyre felülve, a' vasuton megérkezett, — a' bécsi udvar által elfogadtaték. — Néhány petitió viszszaadatott. — Új tárgy többé fel nem vétetik.

Április 8dikán. Megint egy szép virágot tűzött az országgyűlés érdemei koszorujába, midőn a' lángelkű Beöthy indítványát folytán viszszapillantván a' multba, a' kegyeletszent éretével áldozott azokért, kik e' hazában első emelék föl az átalakulás zászlaját, de kiknek szabadság és haza-szeretete bünne bélyegzetvén a' szolgaság sötét emberétől, — hóhérpallós volt jutalmok. Martinovics és társai — voltak azok, kik 1795ben a' verpád áldozataivá lőnek. Hamvaik szégyen-földbe takarítottának el. — A' miniszterium mostanság megbízatott, hogy e' szenthamvak a' gyalázat földéből kiásatván, a' nemzet méltóságához képest koporsóba szedetvén érdemelt szertartás közt illó helyre temetessenek el. —

A' részekből Kraszna megye rendei képviselője B a g o s s y Sándor ma foglalá el székét, érzékenyen tolmácsolván a' három százados elszakadás fájdalmát 's azon örömet, mely most a' viszszacsatoltatás pillanatában előzönlé kebleiket. Kijelenté egyttal, ha Erdély uniója ma létre jő, holnap már ok viszszacsatoltatást kérnek, biztosítani kívánván hogy Erdély eddigi tespedő karjaiba többé viszsa ne jussanak. — Majd a' szerb nemzet küldöttsége fogadtatott el a' tábla által, előadva kívánataikat, melyek némelyikét az országgyűlés már megelőzve teljesíté, — a' többire nézve is jó reményt nyujta nekik Kossuth. — A' küldöttség mindezekért hálás köszönetét nyilványitva, a' szerb nemzet sorsát és életét, melyet ok a' házáért minden pillanatban feláldozni készek, a' tábla bölcseségére bízik. — A' küldöttség végtelen éljenzés között, tapsokkal kísértetett jöveté- és távoztakor egyiránt. A' miniszteri esküforma is ma határozatott meg. Délután pedig a' közlekedési teendők iránt törvényezik viszszakerülvén a' főrendektől, persze bénitva, — ujjal vitattatott: a' rendek ragaszkodván nézeteikhez két üzenetváltás után a' törvényjavaslat csak ugyan épen fogadtatott el. — Alig hogy bonczkés alá nem vétetett a' felső tábla állása, mi a' jövő országgyűlésen mulhatlanul meg fog történni. Ó fels. 's családja elfogadására nagyban előkészülnek, több városból u. m. Esztergom, Nagyszombat, Győr, a' fegyveres nemzetőség feljött a' pompa emelése végett. Isten önökkel. G o l u b Vilmos.

KK. leirat ELSŐ FERDINAND 'sat. Fens. 'sat. A' jelen közországgyűlést legmagasb személyünkben kívánván berekeszteni, kedvelésedet ezennel értesítjük, hogy f. e. szentgyörgy hava 9kén délutáni órákban, fels. Hívesünkkel, kedves öcsénk fens. főhg Ferencz Károly 's ennek édes fia fens. főhg Ferencz József kíséretében, gózhajón minden fényes szertartás nélkül Pozsonyba megérkezvén, az nap este az összes kk. és rr. nevében teendő tisztelkedést legkegy. elfogadni 's más nap maga idején meghatározandó órában a' primási palotában egybegyülvendő kk. és rr. jelenlétében, a' szokott szertartás mellett, a' jelen országgyűlés tanácskozási ből eredett t. ezikkeket kir. jóváhagyásunkkal legkegy. megerősíteni fogjuk 'sat.

Törvényjavaslat az 1836: 21. tcz. fogantatásáról. Ó fels. az 1836: 21. tcz. azonnali végrehajtását nádor kir. helytartó ó fens. közbenjárására kegyelmesen elrendelvén, ennek következtében határozatlik: 1. §. Kraszna, Középszolnok és Zaránd vármegyék, Kővár vidéke és Zilah városa, a' jelen törvénynek azon törvényhatóságokban kihirdetése aapjától minden tekintetben Magyarország elváhatlan egészítő részeit képezik. 'S ennek következtében 2. §. A' nevezett hatóságoknak az erdélyi kormányzék, kincstár 's főtörvényszék iránti minden függése 's minden viszonyai végkép megszüntetvén azok a' magyar felelős miniszterium 's magyar főtörvényszékek hatósága alá helyeztetnek. 3. §. A' viszszacsatolási viszonyok részleteinek ezen alapon törvény, igazság 's méltányosság szerinti ideiglenes szabályozása a' jövő törvényhozásnak végelhatározás végett teendő jelentés kötelessége mellett, — a' miniszteriumra bízik; melynek hatósága a' viszszacsatolt részekre nézve a' jelen törvény kir. szentesítésével azonnal életbe lép. — 4. §. A' miniszterium a' jelen törvény haladéktalan végrehajtásához szükséges intézkedésekre felhatalmazatik.

Törvényjavaslat Magyarország és Erdély egyesítéséről. (Újbb javaslat.) A' magyar koronához tartozó Erdélynek Magyarországgal egy kormányzás alatti teljes egyesülését, nemzetegység és jogazonosság tökéletes jogalapon követelvén, a' két testvérhon érdekeinek a' közelebb tartandó országgyűléseni képviseltetését pedig a' jelenkor eseményei sürgetőleg igényelvén: ezek sikerítésére határoz-

tatik: **1. §.** Az erdélyi mult országgyűlésre meghíva volt kir. hivatalosok a magyarországi főrendi táblán ülésel és szavazattal ruháztnak fel, ide nem értvén a kir. kormányzók, kir. ítélőtábla tagjait és katonai egységeket. — **2. §.** Erdélyt — a visszakapcsolt részeket ide nem értve — a legközelebb közös hongyülésen **69** szavazat illeti. — **3. §.** Ezen szavazatok a törvényhatóságok között következőleg osztatnak fel: — a kilenc magyar, öt székely és tizenegy szász megyét, székeket és vidékeket, valamint Kolozsvár, Maros-Vásárhely és Fejérvár szabad kir. városokat kétkét, összesen **56** szavazat, a többi képviselői jogot gyakorló várost — számszerint **13** at, egyenként egyegy szavazat illeti. — **4. §.** A felelős miniszterium kötelességévé tételik, hogy minden kitelhető törvényes eszközt felhasználva magát úgy az e végett a mult erdélyi országgyűlésen kinevezett bizottsággal, mint szinte az Erdélyben hováhamarabb összehgyűlendő országgyűléssel értekezésbe tegye; mindenestre pedig az egyesülés teljes végbehajtására szükséges lépéseket tegye meg, mint szinte e tárgyban kimerítő törvényjavaslatokat terjeszsen a legközelebb hongyülés elibe, vezérelvül mondván ki, miszerint: **5. §.** Magyarhon Erdély mindazon külön törvényeit és szabadságait, mellyek a mellett, hogy a teljes egyesülést nem akadályozzák, a nemzeti szabadságnak és jogegyenlőségnek kedvezők, elfogadni s fentartani kész. — **6. §.** A fenebbi rendelkezés mind a kir. hivatalosokra, mind a képviselőkre nézve csak a közelebb magyar hongyülésre terjed, azontul az erdélyi érdekek képviseltetésének elrendezése azon egyesült törvényhozás feladata leendő. (Elfogadtatt.)

Törvényjavaslat a felelős miniszterségnek a közlekedési tárgyakkal iránti teendőjéről. Az **1836** ki **25** ik és **1840: 40.** Utcikkében a vasutak és csatornák engedélyezéséről szóló rendeletek jövőre nézve ezennel eltöröltetvén, a törvényhozás további intézkedéseig ideiglen köv. határozatnak: **1. §.** Felhatalmazatik a felelős miniszterség, hogy a közszűlőben levő vasutak s megkezdett vízszabályozásoknak, ha és a mennyire azok a közkereskedést előmozdítják, lehető folytatásához s befeljezéséhez segédkezeket nyújtson, s a közállomány befolyását ezekre nézve biztosítsa. — **2. §.** A még meg nem kezdett vaspályavonatokon egyes társulatok által netalán tett fölmérési s előmunkálati költségek kárpótlására iránt a felelős miniszterség — fentartván azokra a közállomány építkezési jogát — lépjen egyezkedésre s terjeszse helybenhagyás végett a közelebb törvényhozás elibe. — **3. §.** A miniszterium felhatalmazatik: hogy Budapestről, mint a haza szívéből a határszélekig irányzandó **6** új vaspályavonal előleges műtani megvizsgálás után, s különösen országos szempontból figyelmeztetve a helyi körülményekre is, tervezzen s ha lehetséges ezen irányokban a munkáttétel is, idővesztés nélkül, megkezdesse. — **4. §.** E czélokra felhatalmazatik az összes miniszterium, egész **10** millió forintig alapot alkotni, melly az ország által biztosított s mellyből **8** millió ft erejeig vasutakra, **2** millió ft pedig vízszabályozásra a szükséghez képest pénzüszségeket fordíthatnak. — **5. §.** A hatóságokban még most fenálló közmunkáknak törvényszerinti alkalmazására a miniszterség ügyeljen, mellynek tisztéhez tartozandik a létező utak, hidak s más közlekedési eszközök fentartásáról is, az illető hatóságokkal egyetértve, ideiglen intézkedni. — **6. §.** A vizek szabályozására eddig kijelölt pénz-alap felhasználására a felelős magyar miniszterium ezennel továbbra is utasítatik.

Törvényjavaslat a nádori méltóságokhoz kötött hivatalokról. Cs. kir. főhg István nádor, mint ő felségének az országból távollétébeni teljhatalmu kir. helytartója, személyének sérthetlensége s helytartóilag gyakorlott legfelsőbb jogai mellett a felelős miniszteriumnak törvény értelmében alárendelt hivatalokat nem viselhetvén, ő cs. kir. főhgsége ugy Pest Pilis és Solt törv. egyesült megyék örökös főispánsága, mint a jász-kunok grófsága gyakorlatáról, ő felségének országból távolléte idejére lemond s ennek következtében ezen időre rendeltetik: — **1. §.** Pest, Pilis és Solt törv. egyesült vármegyék főispánságát ezen hivatalnak helytartója viseli, ki is a többi főispánságra nézve törvényesített kinevezési viszonyba helyeztetik, s hivatala a többi főispánsággal egyenlő rangra emeltetvén, neki az országgyűlésen a főrendi táblánál ülési és szavazati joga leendő. — **2. §.** A jászkun kerületek nádori főkapitánysága főispáni rangra s hatóságra emeltetik s ezen kerületekre nézve ő fens. a nádor kir. helytartó, törvényes jogait, az illető felelős miniszterium utján gyakorlandja. — **3. §.** A jászkun kerületek által a nádornak fizetni szokott tiszteletdíj, eddigi állapotában tovább is fentartatik.

Pest, april 9kén.

Az ellenzéki kör tagjainak reggeli **11** órára közgyűlés volt hirdetve. A terem tömve lón ellenzéki tagokkal, mi épen nem valami különös, miután napjainkban az egész ország ellenzéki, mig majd valami bécsi szél nem kezd lengedezni. — Róck István, a kör jegyzője tevő az indítványt jól kidolgozott beszédben, mellyben hazánk elnyomott multjából a sokkal vigasztalóbb jelenre térvén át, rajzoló a köte-

lességeket, mik minden hazafinak becsületbeli teendőiként állanak. Indítványa abban öszpontosult, hogy mivel rendes katonáink az ország akarata s beléegyezése nélkül az olasz és lengyel nemzetek földén csatáznak ezek szabadsága ellen, szólíttatnék fel a miniszterium ezen nemzetellenes eljárás megszüntetésére s egyszersmind proclamatio bocsaátatnék a hazához, mellyben katonaságunk ekénti használása bűnnek bélyegzetvén azok visszahivatása mondatnék ki oly módon, hogy azon magyar katonák, ki e felszólítás után is a magyar nemzetől a haza és szabadság védelmére kapott fegyverét más testvér népek szabadsága ellen forgatja, megszűnik lenni a hazának fia, s mint ilyen a nemzet kebléből száműzetik. Hasonlag egy proclamatióban jelentetnék az olasz nemzetnek, melly bennünket testvériségre szólított, miként nem a mi akarunk s beléegyezésünk folytán harcolnak ellenök katonáink s hogy visszahivatásuk iránt megtevétk a nemzet részéről a legerélyesb lépések. Ugyanezen eljárás lenne alkalmazandó a lengyel tartományok irányában is. Szónok megéljenzetett.

Az indítványhoz sokan szóltak, meleg szavakkal pártolva s függelékkel megtoldva azt; midőn a szónokok sorában elnök Fényes Elek a lengyel küldötteket s Nyiregyháza küldötteit mutatá be. Szűnni nem akaró taps és éljenzésekkel üdvözölteték az elsők, kik sajtószertű öltözetök s fővegekben az asztalra emelteték és szónokuk az elhatározottság komoly hangján elmondá: mikép az anyai vész és fergegegtől hányatott Lengyelország sorsa most is a régi szomorú helyzetben nyög, daczára annak, hogy a félvilág szabadsága hajnalán örvend. — **Mart. 14kén** I. Ferdinánd ausztriai császár az egész birodalom számára kihirdeté a saját szabadságot s e rendelet Gallicziába is meghozatott, de kihirdetését a régi politikának súlyos iskolájából kikerült kormányberek még mindeddig késleltetik; sőt a kerületi kapitányságokban nyilvános bujtogatások vitetnek véghez a parasztság elleni lázítására. Galliczia, melly nemcsak saját, de az egész világ szabadsága mellett harcolt, ma is undok elnyomatás terhe alatt sanylik. — A lengyelek tehát — törvényes úton maradni akarván — petitiót szerkesztének, mellynek pontjaiba foglalják az ország több kívánatit. E petitió átnyújtását szónok és társai vállalák magukra, s a trón számolyához jövé, meg nem állhaták, hogy a szomszéd magyar testvéreket virágzó szép városukban, mint magán-utazók fölne keressék s ne üdvözöljék. Ők most a királyhoz menednek, kérní ő felségét a népszava meghallgatására, mit, ha a jó fejdelem meghallgatand, s Lengyelországot nyügei alól fölmentend, egy lengyel sem leendő, ki benne második szabadítóját ne tisztelné; de ha kérésük hidegen utasítatnék vissza, akkor az üldözött lengyel nemzet számítand a magyarok rokonszenvére. — E szerény, de komoly jelentés a lelkesedés legkitörőbb helyesléssel fogadtattott.

A kör nevében melly egyik focusa az ország intelligens erejének, választottatott: mikép Magyarország testvéreileg érez lengyel szövetségét iránt, sorsukban osztozik, elnyomatásukat a politikai bűnök egyik leghalálosbikának nézi, s ezért mindent elkövetend részéről, hogy ez iszonyu igaztalanság ne háborítsa továbbra is e század szabad szellemét: ök kések is, és fognak is harcolni lengyel testvéreik szabadságáért, s ezt annyira ohajtják, hogy habár a magyar koronának a szerződési jogok értelmében Gallicziához egyenes jusa van is, ettől ezen ország függetlensége és szabadsága érdekében elállnak, mert akarják, hogy erős és független szomszédjok legyen, ki az éjszaki óriás ellen ne csak fen tudja magát tartani, hanem fékezhesse is azt. Magyarország akarja a lengyelek föltétlen szabadságát, s azt fegyverével is megszerezni ajánlkozik. —

Majd Nyiregyháza közönsége küldöttei szóltak s köztük a lelkes Benczur Miklós, ki városának **24** ezer lakóji nevében hozá meg a forradalomhoz csatlakozás nyilatkozatát s megéljenzetett. Ezután szónok kibocsátkozott a pragmática sanctióra, mint mellynek ereje szerint a magyar nemzet kötelezve van a birodalom integritását fentartani, s ha ennek egyik v. másik része elvesztéssel fenyegettetnék, fegyveres erővel is védelmére menni. E szerződést azonban szónok jelenleg már kötelezőnek nem ismeri, mert a pragmática sanctiót az uralkodó családdal csak egy kaszt kötö, de a népnek abba semmi befolyása, semmi hozzászólása nem volt; a mig tehát a kaszt bitorlá az ország és nemzet nevet, e szerződés reá nézve igenis állott; de ma, midőn a nép lépett az előbbinek helyére, érvénytelensége ennek irányában kétségenkívüli, ennél fogva minden szerződésnyesség nélkül visszahajthatjuk katonáinkat az olasz és lengyel tartományokból, sőt harcolhatunk szabadságuk mellett is.

E kijelentés rectificatiojaul még az is megemlített, miként a pragmática sanctio megállapításakor Lombardia és Galliczia még nem is tartozott a monarchia keblébe, mert ez csak a későbbi idők eseményinek eredménye. — Mint gomba eső után — támadtak a szónokok a kis területi kerek asztalon, s mindegyik egyegy újabb aggodalommal lépé meg a közönséget; legháborítóbb az volt, misze-

rinta a rendes katonaság — nem tudni, kinek meghagyatából, torborzásokot tétel s minthogy gépeket szerezni a mai szabadságok közt nehéz, tehát a nemzetország közé állással ámitják az ujonczokat s ekép biztatván a szerencsétleneket, egy két pfrt lélekdíj mellett Olaszországba hurcolják mérszárolni és mérszáróltatni. — Méltó indignatiót támasztott a jelentés, melly személyek megnevezésével tényleg is bebizonyított. ez ellen intézkedni szükség, valamint egyuttal ismétlőleg és sürgetve jelentetett ki az is, hogy fegyver nagyobb mennyiségben adassék; hisz inkább nyakunkon már az ellenség, mint nem, s mivel a hadi igazgatóság vonakodik fegyvereket adni, ebből könnyen azt következtethetni, hogy moszkának akar bennünket átadni. Szüksége tünvén ki egy mielőbbi népgyűléstartásnak, küldöttség neveztetett ki a központi választványhoz e gyűlésnek ma öt órára leendő kihirdetése iránt. Valamint szüksége annak is, hogy Olaszország, Lengyelország és Frankfurtba küldöttség jelenjék meg körünkől, melly az illető nemzeteket rokonszenvünkről biztosítsa.

(Délután 5 órakor a népgyűlésre mentünk s daczára a szilajkodó tavaszi szélnek az egész tér telve volt emberrel. — Rottenbiller választványunk egyik erélyes elnöke s Vasváry nyitá meg a beszélgetéseket, figyelmeztetvén a polgárságot németül és Vasvári Pál magyarul, miként a szín nem teszi az embert s ha valaki szíve fölibe vörös rózsát tűz, s skalapján a szél vörös pántlikát lenget, azért még nem vörögző, miként mult hét folytán e miatt némelyek megtámadtatának, s általa zavart sőt vérengzést idézhettek elé épen azok, kik magukat a békés forradalom embereinek vallák. — A szín — ismételve mondjuk — nem vérengző cselekvényl, hanem eszméket jelent, miknek létesítéseért az ész és kártartás fegyvereivel lehet és kell küzdeni. A kebel érzelmei teszik az embert s ha ez becsületes s ha ez őszintén ver a haza jólléte es szabadságáért, ott a szín, bármintó legyen, csak jel, melly az ismérleten társakat is egymáshoz vezet. A választvány figyelembe vevén az ifjuság kívánatit, egy itt felolvasott proclamatióban a vörös szín viselhetését az azt kívánóknak épen ugy megengedi, mint szinte nem tilthatja meg a hármás szint azoktól, kik azt föltűzék. — Tisztelet tehát és kimélet a vörös szín iránt, mert tetteles megtámadói ellen a választvány leendő eljárni kénytelen. Azután megjelentek a lengyel küldöttek s a népnek viharos éljenzései által fogadtattak. A főn érintettek itt ismételteték, s a nép helybenhagyása által szentesítették, s azért terjedelmesben azokra visszatérni nem akarunk. Este fátylászene által tisztelteték meg a lengyel küldöttség, miután a holnap kora indulás miatt a tiszteltökre különben rendezendét lakomát el nem fogadhaták.

Tegnap este Nyáry és Rottenbiller választványi elnökök tisztelteték meg fátylászénével a polgárság egy része által.

Kedre varjuk fens. nádorunkat, minisztereinket s a követeket. Nagyszerű készülétek tételnek ünnepélyes elfogadásukra; háromszori kivilágításról beszélnek; elég lesz egy is, — nem mintha többet nem érdemelnének, de mivel nagy a pénzüszükség és önállóságra jutván, jövendők miatt sokban zarándoki egyszerűsége szükséges magunkat elszáni. Ötven nő magyar öltözetben ugyanennyi kardos fiatal háttörtség mellett a Dunaparton fogadandja ő fenségét, s a minisztereket. — Zászlók mindenfelé készítettnek.

Rebesgetik, miként palotája készen nem léte miatt fens. nádorunk e nyarat Pozsonyban töltené; s innét igazgatná az országot. — A király Bécsben, a nádor Pozsonyban, a miniszterek egy része Pesten, más része Budán, a harmadik tán Kolozsvárott s a negyedik épen Mantuában; így aztán majd csak megyünk valamire egység dolgában.

Királyi Pál, nemzetör.

Jászberény april. 4. Ma tartatott a jászkunok első népgyűlése roppant számu népküldöttek által, kik tegn. délután csapatonként jöttek e helyre. Különösen a nagy kunoknak lovas nemzetország vezérlete alatti bejövetelek szívmelő látvány volt. Ma reggeli 9 órakor szabad ég alatt a nép házának udvarán gyűltek össze a küldöttek s nagy számu népe a szabad három kerületnek. Alkapitány vezeté a tiszti kart, éljenzések közt foglalva helyet, rövid beszéddel megnyitá elnök a gyűlést, elmondotta a hon átalakulását s a független magyar miniszteriumot. Ennek rendiben közös akarrattal üdvözlő felirat határozatott gr. Battyhányi Lajos nemzeti felelős miniszter-elnökhöz, kijelentvén a kerületek, hogy az új kormányt mindenben pártoladják. Ezután kitért a keserűség szövege s egy szívvel lélekkel nyilatkozatát, hogy Szuha Imrét utálják, mint a szabadságnak ellenségét, a vélemények szabad nyilatkozatának hóhérját s mig ő meglesz főkapitányi székében, addig a kedélyek ingerülve maradnak, és felelősséget nem vállalnak a belbékéért és rendért. Egyenkint tartozván nyilatkozni, a tömördek népből, sőt a tisztek közt is még egy semtaláltatott, ki Szuhat megtartani kívánta volna. Egybe olvada tehát az ohajtás tőle szabadulni s István főhg sürgöny által felkérte, hogy a nép forró ohajtása és béketartás végett is a gyomorból megutált embertrögtön mozdítsa, vagy mozdíttassa el. Iratott nyomban a k. sze-

